

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2019.7.11.
SWD(2019) 331 final

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM

A HATÁSVIZSGÁLAT VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA

amely a következő dokumentumot kíséri

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az Európai Innovációs és Technológiai Intézetről (átdolgozás)

és

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS HATÁROZATA

**az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT) 2021–2027 közötti időszakra
vonatkozó, „Európa innovációs tehetségének és kapacitásának fellendítése” című
stratégiai innovációs tervéről**

{COM(2019) 330 final} - {COM(2019) 331 final} - {SEC(2019) 275 final} -
{SWD(2019) 330 final}

Vezetői összefoglaló

Hatásvizsgálat az Európai Innovációs és Technológiai Intézetéről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre (átdolgozás) irányuló javaslatához, valamint az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT) 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó, „Európa innovációs tehetségének és kapacitásának előmozdítása” című stratégiai innovációs tervéről szóló európai parlamenti és tanácsi határozathoz

A. A fellépés szükségessége

Miért? Milyen problémát kell megoldani?

Az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT) jelentős társadalmi kihívásokat kíván kezelni azzal, hogy az oktatás, a kutatás és az innováció tudásháromszögének integrálása révén javítja az Unió innovációs teljesítményét.

Az EIT-t a 294/2008/EK rendelet (az EIT-rendelet)¹ hozta létre 2008-ban. Az EIT-rendelet meghatározza az intézet küldetését, célkitűzéseit és költségvetését, ezért összhangban kell lennie a vonatkozó kutatási és innovációs keretprogrammal.

A 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó Európai horizont kutatási és innovációs keretprogramot létrehozó bizottsági javaslat meghatározza az EIT következő időszakra javasolt költségvetését, valamint az intézet indokolását, hozzáadott értékét, beavatkozási területeit, tágabb tevékenységeit és teljesítménymutatóit. A javaslat értelmében az EIT az „Innovatív Európa” pillér egyik fő alkotóeleme.

Maga az Európai horizontról szóló javaslat nem nyújt jogalapot az EIT működésének 2020 utáni folytatásához. Ezért az EIT-rendeletet módosítani kell.

Az EIT-rendelet 17. cikke előírja továbbá, hogy a Bizottság hétévente stratégiai innovációs tervre irányuló javaslatot terjeszt az Európai Parlament és a Tanács elé, amelyben meghatározza az EIT hosszú távon elsőbbséget élvező stratégiai területeit és pénzügyi igényeit, amelyeknek összhangban kell lenniük az alkalmazandó kutatási és innovációs keretprogrammal. A jelenlegi stratégiai innovációs terv a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozik². Az EIT 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó új stratégiai innovációs tervére irányuló javaslatot ezért az EIT-rendelet felülvizsgálatára irányuló javaslattal egyidejűleg kell előterjeszteni.

E kezdeményezés célja az EIT-rendelet átdolgozás révén történő módosítása és a stratégiai innovációs terv Európai horizont programmal való összehangolása. Kiterjed az EIT új, elsőbbséget élvező területeire és pénzügyi igényeire, és az elmúlt évek tanulságainak figyelembevételével javítani kívánja az EIT működését.

A kezdeményezés konkrétan három fő terület kérdéseinek megoldására összpontosít. Először is foglalkozik az EIT finanszírozási modelljével kapcsolatos kihívásokkal, másodsor megoldásokat javasol az EIT által végzett oktatási tevékenységek hatásainak növelésére, azaz az EIT oktatási márkanév fokozottabb megismertetésére, valamint a felsőoktatási intézményekben a vállalkozói és innovációs képességek és készségek támogatására. Végül a kezdeményezés a tudományos és innovációs társulások (TIT-ek) helyi innovációs ökoszisztémákba történő fokozottabb integrációjával segít kiterjeszteni az EIT regionális hatókörét. A kezdeményezés kijelöli a TIT-ek jövőbeli prioritásterületeit is.

1 AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1292/2013/EU RENDELETE (2013. december 11.); <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:02008R0294-20140101&qid=1412257633975&from=HU>

2 Az Európai Parlament és a Tanács 1312/2013/EU határozata (2013. december 11.) az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT) stratégiai innovációs tervéről: az EIT hozzájárulása egy innovatívabb Európához.

Foglalkozik továbbá számos technikai kérdéssel az EIT által végzett műveletek eredményességének, hatékonyságának és koherenciájának növelése érdekében. Ez magában foglalja a TIT-ek nyitottságát és átláthatóságát, az EIT irányítását és az EIT alkalmazottaira vonatkozó szerződéses rendelkezéseket. A meghatározott kérdések kezelése az EIT-rendelet módosítása és az EIT 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó stratégiai innovációs tervének elfogadása útján történik. A mostani hatásvizsgálat az Európai horizont esetében készült hatásvizsgálatra épül.

A kezdeményezés várható eredménye

A kezdeményezés támogatja az EIT jövőbeli fejlődését és stratégiai szakpolitikai fejlesztését, valamint hozzájárul az Európai horizont programra irányuló javaslatban meghatározott, a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó célkitűzéseinek eléréséhez, azaz a fenntartható innovációs ökoszisztémák Európa-szerte történő megerősítéséhez; a globális társadalmi kihívások új megoldásainak piaci bevezetéséhez; valamint az innováció és a vállalkozói készség jobb oktatás révén történő előmozdításához. Konkrétan, az EIT és a TIT-ek várhatóan:

- a) a hatékony és eredményes EIT finanszírozási modell révén növelik a TIT-ek hatását és a tudásháromszög integrációját;
- b) az európai felsőoktatási intézmények intézményi változásainak előmozdításával növelik a felsőoktatási ágazat innovációs és vállalkozói kapacitását;
- c) növelik az EIT regionális hatókörét az Unión belül az innovációs kapacitás terén mutató regionális különbségek csökkentése érdekében.

A kezdeményezés célja továbbá, hogy hatékonyabbá, eredményesebbé és koherensebbé tegye az EIT működését a következő kérdések kezelésével: a TIT-ek nyitottsága és átláthatósága, az EIT irányítása, valamint az EIT személyzetének szerződésai és szolgálati idejük folyamatossága.

Milyen többletértéket képvisel az uniós szintű fellépés?

Az EIT egyedülálló módon képes az oktatást, a kutatást, az üzleti szférát és más érdekelt feleket összekapcsoló uniós szintű innovációs ökoszisztémák kiépítésére. Pótolja a tagállamok által nyújtott innovációs támogatás rendszerében mutatkozó hiányosságokat. A TIT-ek tevékenységei az innováció minőségének javulását, határokon átnyúló, multidiszciplináris hálózatok létrehozását, több ágazatközi együttműködést, valamint szélesebb földrajzi hatókört eredményeznek. Az EIT oktatási programjai hozzáadott értéket képviselnek más, már meglévő programokhoz képest, különösen a vállalkozások és az innováció tekintetében.

B. Megoldások

Milyen jogalkotási és nem jogalkotási szakpolitikai alternatívák merültek fel? Van-e előnyben részesített alternatíva? Miért?

Az azonosított kihívások vizsgálatakor három lehetőség merült fel:

Az 1. alternatíva (alapforgatókönyv) az EIT tevékenységeinek a jelenlegi formában történő folytatása az Európai horizont keretprogramra irányuló javaslattal való összehangolás érdekében szükséges kiigazításokkal. Az EIT megfelelne az európai partnerségekre vonatkozó végrehajtási, nyomonkövetési és értékelési kritériumoknak, és szinergiákat alakítana ki az Európai Innovációs Tanáccsal. Két új TIT jönne létre.

A 2. alternatíva az alapforgatókönyvre épül és számos intézkedést fogad el az EIT működésének javítása érdekében, beleértve finanszírozási modelljének kiigazítását is. Ezen alternatíva új EIT-fellépést vezet be a felsőoktatási intézmények vállalkozói és innovációs kapacitásának fejlesztésére és regionális innovációs programjának megerősítésére. Két új TIT jönne létre.

A 3. alternatíva szintén az alapforgatókönyvre épül, emellett számos olyan intézkedést tartalmaz, amelyek a 2. alternatívához hasonlóan növelni kívánják az EIT hatékonyságát. Ez az alternatíva egy új tevékenységet is bevezet, amelynek keretében minden tagállamban EIT-platformot hoznának létre az EIT átfogó hatásainak növelése érdekében. Az EIT a TIT-eknél kisebb nagyságrendű, együttműködésen alapuló projektek támogatása révén közvetlenül valósítaná meg az EIT-platformokat a tudásháromszög integrációjának előmozdítása érdekében.

Egy új TIT jönne létre.

Mindhárom alternatívának jogalkotási vonzatai lennének az EIT-rendelet módosítása és az EIT új stratégiai innovációs terve tekintetében.

Az előnyben részesített alternatíva a 2., mivel a rendelkezésre álló források és a legnagyobb gazdasági és társadalmi hatások figyelembevételével ez biztosítja legkiegyensúlyozottabban a kezdeményezés célkitűzéseinek elérését.

Ki melyik alternatívát támogatja?

A 2. alternatíva keretében tervezett egyéni intézkedések magas támogatottságnak örvendtek a megkérdezett érdekelt felek – azaz a vállalati/üzleti szervezetek, a tudományos/kutatóintézetek, valamint az uniós polgárok – körében. Konkrétan az érdekelt felek határozottan egyetértenek abban, hogy elő kell mozdítani az európai felsőoktatási intézmények vállalkozói és innovációs kapacitásának fejlesztését, az EIT és a TIT-ek tevékenységeit pedig jobban össze kell kapcsolni a regionális és helyi környezettel és stratégiákkal.

C. Az előnyben részesített alternatíva hatásai

Melyek az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor a főbb lehetőségek) előnyei?

A kiválasztott alternatíva az EIT jelentős fejlődését vonná maga után a következő programozási időszakban. Elmélyítené a tudásháromszög integrációját, hozzájárulna az innovációs ökoszisztémák megerősítéséhez, és növelné a felsőoktatási ágazat innovációs és vállalkozói kapacitását. Hozzájárulna a gazdaság kulcságazataiban jelentkező készséghiányok csökkentéséhez; fokozná a tudásmegosztást és a kapcsolatépítést az innovációs ökoszisztémákban; előmozdítaná hatékony és eredményes új vállalkozások létrehozását; javítaná a vállalkozói felsőoktatás minőségét. Emellett közép- és hosszú távon növelné a TIT-ekbe irányuló magánberuházások szintjét, és hatékonyabban támogatná őket az EIT pénzügyi fenntarthatósági célkitűzéseinek elérésében. Végezetül lehetővé tenné az EIT számára, hogy fokozatosan javítsa és növelje a szerény és mérsékelt innovációs teljesítményű országoknak nyújtott regionális támogatást.

Milyen költségekkel jár az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor milyen költségekkel járnak a főbb lehetőségek)?

Az alapforgatókönyvhöz képest a 2. lehetőség – a személyzeti szükségletekből és az EIT-n belüli megerősített kapacitás és szakértelem létrehozásából fakadóan – megnövelné az EIT igazgatási költségeit, az EIT-költségvetés programozási időszak során történő átfogó növekedésének megfelelően. A finanszírozási modell kiigazításából származó megfelelési és végrehajtási költségek várhatóan magasabbak lesznek az EIT első éveiben létrehozott TIT-ek esetében, mivel ki kell igazítaniuk a már bevezetett működési folyamatokat és rendszereket. A költségek várhatóan viszonylag alacsonyak lesznek a működésük kezdeti szakaszában lévő TIT-ek esetében.

Hogyan érinti a fellépés a vállalkozásokat, köztük a kis- és középvállalkozásokat és a mikrovállalkozásokat?

Az előnyben részesített 2. lehetőség hozzá fog járulni egy magasan képzett személyekből álló bázis létrejöttéhez, ami előnyös lesz a vállalkozások, a kkv-k és a mikrovállalkozások számára. Az új vállalkozások létrehozására irányuló tevékenységeket a TIT-eken belüli fokozottabb nyitottság,

átláthatóság és egyszerűsített eljárások révén fogják ösztönözni, aminek köszönhetően nőni fog az induló vállalkozások száma.
Jelentős lesz-e a nemzeti költségvetésekre és a közigazgatásra gyakorolt hatás?
Nem.
Lesznek-e egyéb jelentős hatások?
Nem.
D. További lépések
Mikor kerül sor a szakpolitikai fellépés felülvizsgálatára?
Az előnyben részesített szakpolitikai alternatíva végrehajtását rendszeresen nyomon követik és értékelik. A TIT-ek operatív teljesítményének és eredményeinek folyamatos nyomon követését az EIT konkrét hatásmutató-keretrendszer alapján évente végzi. A Bizottság 2024-ben elvégzi az EIT gazdasági és társadalmi hatásainak független félidős értékelését, az Európai horizont program félidős értékelésével összhangban.